

RUIMTELIJKE ORDENING

1.1 Realisaties 2000-2006

1.1.1 Algemeen

De VLD heeft op Vlaams niveau sinds 1999 enkele duidelijke standpunten op het gebied van ruimtelijke ordening ingenomen. Heikele punten werden daarbij niet vermeden: de problematiek van de zonevreemde woningen en bedrijven, de verjaring van de bouwmisdrijven, de nieuwe taken voor de lokale besturen, de problematiek van de weekendverblijven enz. Dit op Vlaams niveau gevoerde beleid wordt volledig onderschreven door de VLD Oost-Vlaanderen.

Globaal gezien heeft de provincie twee hoofdtaken inzake ruimtelijke ordening: een ruimtelijke planningstaak en een vergunningstaak.

1.1.2 Planningstaak

De inwerkingtreding van het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan (PRS) op 24 maart 2004 betekende een scharnierpunt op vlak van de provinciale bevoegdheid inzake ruimtelijke ordening en had hoofdzakelijk twee belangrijke implicaties: enerzijds kon formeel de procedure opgestart worden tot opmaak van provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen (PRUP's), waarmee in de loop van 2004 dan ook gestart werd en anderzijds verkreeg de bestendige deputatie het goedkeuringstoezicht over de gemeentelijke ruimtelijke structuur- en uitvoeringsplannen (GRS-en en GRUP's).

1.1.2.1 Afbakeningsprocessen

In uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) dient Oost-Vlaanderen de PRUP's op te maken voor de afbakening van enerzijds de 12 kleinstedelijke gebieden¹ en anderzijds de regionale bedrijventerreinen in de 5 specifiek economische knooppunten².

De opmaak van deze plannen werd toevertrouwd aan externe studiebureaus. De studiefase voor de afbakeningen van Dendermonde en Temse, die reeds in 2002 werd aangevat³ is nagenoeg afgerond, waarna de officiële procedure kan worden aangevat. Ook alle andere afbakeningsprocessen werden in 2003 of 2004 aangevat.

1.1.2.2 Provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen (PRUP's)

Sedert 2004 werd de studie/opmaak van PRUP's aangevat en/of afgerond. Het gaat onder meer over PRUP's voor RWZI's (RioolWaterZuiveringsInstallaties), archeologische site Velzeke, geluidsproducerende sporten, natuurverbindingengebieden (Meetjesland, Heuvelrug getuigenheuvels, Vlaamse Ardennen) en een PRUP in uitvoering van gunstige planologische attesten.

1.1.2.3 Goedkeuringstoezicht gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen en uitvoeringsplannen

¹ Beveren, Deinze, Dendermonde, Eeklo, Geraardsbergen, Lokeren, Ninove, Oudenaarde, Ronse, Temse, Wetteren en Zottegem.

² Aalter, Kluisbergen, Maldegem, Nazareth en Zele.

³ = nog voor de inwerkingtreding van het PRS.

Sedert de invoeging van het PRS is de provincie bevoegd voor de goedkeuring van de gemeentelijke planningsprocessen (GRS en RUP).

Op 1 mei 2006 waren er in Oost-Vlaanderen 28 gemeenten die over een goedgekeurd gemeentelijk RSP beschikken, 12 gemeenten die in een openbaar onderzoeksfase zitten, 8 gemeenten die een plenaire vergadering hebben gehouden en 17 gemeenten die in de voorontwerpfase zitten. Tegen 1 mei 2007 dient elke gemeente over een goedgekeurd structuurplan te beschikken.

1.1.2.4 Adviesopdracht provinciebestuur

Zoals decretaal bepaald brengt de provincie advies uit over de GRS-en van gemeenten uit aanpalende provincies, over mogelijke herzieningen van het RSV, over de PRS-en van aanpalende provincies en over gewestelijke RUP's en verordeningen.

Daarnaast dienen nog steeds BPA's voor advies aan de Bestendige Deputatie voorgelegd worden, voor gemeenten die nog niet over een goedgekeurd gemeentelijk RSP beschikken.

Via een wekelijks interdienstenoverleg inzake ruimtelijke ordening (IDORO) adviseren de diensten om te komen tot een geïntegreerd provinciaal beleid.

1.1.3 Vergunningstaak

In het decreet Ruimtelijke Ordening is een nieuw procedurestelsel voorzien voor vergunningen. Dit treedt pas in werking als de gemeente beschikt over een (1) goedgekeurd gemeentelijk structuurplan (GRS), (2) gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar, (3) vastgesteld plannenregister, (4) vastgesteld vergunningenregister en (5) register van de onbebouwde percelen.

De invoering van deze nieuwe procedure zal fragmentair plaatsgrijpen. Er zal daarom een periode met twee verschillende procedures moeten gewerkt worden. De nieuwe procedure zal in de loop van 2006 administratief geïmplementeerd worden. Per 1 mei 2006 voldeed slechts 1 gemeente, namelijk Denderleeuw, aan de 5 voorwaarden en is in het nieuwe systeem ingetreden.

1.2 Aandachtspunten 2007-2012

1.2.1 Algemeen

De VLD staat voor een duurzaam, kwalitatief en zorgvuldig ruimtegebruik, waarbij het de grote uitdaging is om de basisbehoeften wonen, werken en recreatie in harmonie te laten samengaan. Bij de beoordeling moet in gedachte gehouden worden dat het recht op wonen een basisrecht is.

De VLD wil dat verder gestreefd wordt naar een goede relatie met de gemeentebesturen en vooral naar de erkenning als volwaardige partner door de Vlaamse Regering.

De VLD wil dat bijzondere zorg en aandacht besteed wordt aan de nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de inbreiding in verstedelijkte gebieden, het kangoeroewonen, het wonen boven winkels om winkelbuurten na sluitingstijd leefbaar te houden, het duplexwonen etc.

De VLD blijft ijveren voor verdere verfijningen van het decreet op de ruimtelijke ordening – vb. voor bijgebouwen en zonevreemde woningen – en pleit voor snellere en soepelere procedures, zowel op het vlak van het vergunningenbeleid als op het vlak van het planningsbeleid.

1.2.2 Planningstaak

De VLD wil dat het provinciebestuur haar planningstaak zo pro-actief mogelijk opneemt. De provinciale administratie dient daarom maximaal open te staan voor vragen voor (voor-)overleg vanuit de gemeenten i.k.v. opmaak van gemeentelijke structuur- (GRS) en uitvoeringsplannen (BPA, RUP). Aldus kunnen heel wat onduidelijkheden worden weggewerkt en praktische problemen worden vermeden vooraleer de officiële procedure wordt aangevat.

De VLD ijvert voor een grondige evaluatie van het PRS (maart '04). Dit bij het aantreden van de nieuwe bestuursploeg, teneinde snel en passend een eerste wijziging te kunnen voorbereiden.

De VLD wil dat de samenstelling van de PROCORO (Provinciale Commissie Ruimtelijke Ordening = adviesorgaan) derwijze wordt herbekeken dat alle maatschappelijke geledingen erin kunnen aan bod komen.

De VLD wil ook dat naast ondersteuning voor concrete planningsdossiers de provincie haar ondersteunende rol t.a.v. de gemeentebesturen ten volle opneemt. De in 2005 opgerichte "collega-werkgroep ruimtelijke ordening", waarin zowel planologische als vergunningsproblematieken d.m.v. cases kunnen worden toegelicht, moet een onmisbaar instrument worden. De werkwijze zal ook bijdragen tot een uniforme benadering, wat de rechtszekerheid alleen maar ten goede kan komen.

De huidige planperiode van het RSV loopt tot 2007 en de meeste gemeenten hebben hun taakstellingen wonen en bedrijvigheid nu reeds bereikt. De VLD dringt er bij de Vlaamse regering op aan om snel duidelijkheid te scheppen omtrent de nieuwe planperiode en overgangsmaatregelen te voorzien. Dit om te vermijden dat de spanning tussen vraag en aanbod te hoog oploopt en de prijzen te snel zouden stijgen. Dit kan bijvoorbeeld door voorafnamen toe te staan op basis van de huidige taakstellingen.

De provincies hebben bij de planningprocessen ondertussen heel wat praktische ervaring kunnen opdoen en pijnpunten kunnen detecteren. De VLD dringt er bij de Vlaamse regering dan ook op aan om de provincies bij de voorziene wijziging van het RSV nauw en in een vroeg stadium te betrekken. Aanvullend daarop wil de VLD dat Oost-Vlaanderen zelf pro-actief de pijnpunten en noodzakelijke bijsturingen signaleert. Zo werd zowel kleinschalige als grootschalige detailhandel als een ernstig pijnpunt ervaren en wordt vastgesteld dat de leefbaarheid van de kleine kernen in het buitengebied in het gedrang komt. De VLD wil dan ook dat voor beiden een werkbare oplossing wordt uitgewerkt.

De VLD wil dat de afbakeningsprocessen van de kleinstedelijke gebieden en van de bedrijventerreinen in de economische knooppunten vlot worden afgewerkt. Dit houdt

o.m. in dat de VLD voorstander is om, indien deze noodzakelijk blijken, randstudies zoals MER (MilieuEffectRapportage), MOBER (MOBiliteitsEffectenRapport) en RVR (Ruimtelijke VeiligheidsRapportage), zo snel mogelijk en met een strikte timing te laten uitvoeren.

Conform het RSV dienen lokale bedrijven ondergebracht te worden op lokale bedrijventerreinen en horen regionale bedrijven alleen thuis op regionale bedrijventerreinen. De praktijk wijst evenwel uit dat het onderscheid tussen de begrippen "lokaal" en "regionaal" moeilijk te hanteren is. Lokale bedrijven groeien soms snel uit tot regionale bedrijven of zijn kleinschalig maar werken internationaal. De VLD wil dan ook dat de begrippen "lokaal" en "regionaal" soepel worden toegepast op bedrijven die zich willen vestigen of uitbreiden. De vestigingsmogelijkheid van bedrijven moet minder afhankelijk zijn van de administratieve opdeling in lokale en regionale terreinen.

De VLD wil het principe van de concentratie van industriegebieden in stedelijke omgeving bijsturen. Er moeten opnieuw meer bedrijventerreinen lokaal kunnen ingebed worden, weliswaar met het nodige respect voor de openruimte en de leefbaarheid.

De afbakening van de kleinstedelijke gebieden zijn van belang voor het voeren van een "stedelijk beleid". Opdat de implementatie niet louter theoretisch zou blijven is de VLD voorstander om aan afbakeningsprocessen tevens actieprogramma's te koppelen. Gelet op de beperktheid van de middelen zullen deze eerder gericht moeten zijn op het uitvoeren van de studieopdrachten. De realisatie op het terrein dient overgelaten aan de privé-sector, de gemeente of het gewest. Gedacht wordt bijvoorbeeld aan herbestemming van verlaten bedrijfssites.

De VLD wil een specifieke plaats voorzien in de ruimte voor gemotoriseerde sporten, de paardensport

1.2.3 Vergunningstaak

De VLD wil een verder doorgedreven bestuurlijke duidelijkheid en administratieve vereenvoudiging voor de burger. Daarom zal de VLD ijveren voor korte procedures en voor het parallel verlopen van de verschillende vergunningsaanvragen. Verder pleit de VLD voor de ontwikkeling van een elektronische databank, waarop de betrokkenen de stand van zaken van hun dossier kunnen raadplegen en opvolgen.

De VLD staat voor een menselijk vergunningenbeleid, waarbij ook in de nieuwe procedure bijzondere aandacht besteed wordt aan de hoorzitting om aldus de kloof tussen burger en de administratie te verkleinen en de ambtelijke betrokkenheid te vergroten. De VLD wil daarbij dat in geval van twijfel bij de opportuiniteitsbeoordeling, het voordeel aan de burger wordt gegeven.

De VLD wil een verderzetting van het liberale pro- en interactief vergunningenbeleid, met als doel de verschillende bestuursniveaus samen te brengen om elke bouwaanvraag optimaal te kunnen beoordelen.

De VLD wil dat voldoende middelen worden uitgetrokken om de nieuwe, uit het decreet op de ruimtelijke ordening voortvloeiende taken, naar behoren en met klantvriendelijkheid te kunnen uitvoeren.